

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۰۹/۱۱

انجینر داؤد اٹک

افغانستان ته د زلمي خليل زاد د راتگ په هکله بيل اندونه

مور او تاسو ته معلومه ده چې جنگ خپلی افغانستان د ۱۹ می پیری څخه د لویو لوبغاړو د غټې لوبې ډگر کرخېدلی او د هم هغه وخت څخه د خونړیو او وحشي جگړو کوربه سوی دی، تل ئې پر پخپل ټټر تودې او سړې منلي او پخپله نارمه غیر کې ئې په ملیونو یتیمان لوی کړيدي. که څه هم د ساره جنگ ستر کرکټورونه په بیلو وختو کې عوض سویدی او افغان اولس د وخت په یوه محدوده کې آرام نفس کېنلی دی خو په ټوله کې سور جنگ د مځکې د اقلیم په شان ورځ تر بلي مخ پر گرمیدو دی او د سپتمبر د یولسمې نیټې وروسته خصوصاً په افغانستان او سوریه کې خطرناک او دریم پراو ته داخل سویدی.

خطرناک پدې مفهوم: که روان سور جنگ په همدې شدت دوام ولري نداجې په جنگ کې شکیل هیوادونه به بریادیري بلکه د امکانه به لیري نه وي چې دغه د ساره جنگ بڅرکي به یوه ورځ د جنگ میکرانو لمن ته هم ور رسیږي او د گرم جنگ لمبې به په نړۍ کې خپري سي.

کله چې د سپتمبر د ۱۱ نیټې نه وروسته امریکایانو د طالبانو حکومت رانسکور کړ نو د همدغه ۲۰۰۱ میلادي کال د ډسمبر پر ۱۳مه نیټه د المان په بن ښار کې د شمال ائتلاف په ګډون جهادي تنظیمو او مرحوم ظاهرشاه او پلویانو ئې پر یوه مؤقتي حکومت باندې هوکړه وکړه، چې وروسته به انتقالی او بیا به انتخابي حکومت را منځته کیري. اوس ډیرئ د نظر خاوندان پدې اند دي چې د بن د لومړي او دوهم کنفرانس اصلي مهندس بناغلی زلمی خليل زاد دی چې هیڅ ډول لاسته راوړنه نلري، او باور لري چې د خليل زاد راتگ به افغانستان ته کومه ګټه ونکړي. اما ځني نور د نظر خاوندان بیا خوشبینه دي او عقیده لري چې د خليل زاد راتگ د افغانستان په ګټه دی او انتظار باسي چې زلمی خليل زاد به د ملي وحدت، صلحي او ثبات په ګټه مثبت بدلونونه او اصلاحات رامنځته کړي. ګرانو لوستونکو په بن کې د مؤقتي حکومت د جوړیدو وروسته طالبان ډري وري سول، څوک مړه سول، څوک بندي سول، څوک فراره سول او څوک هم ارام پر خپلو کورو کېنستل. داچې د بن کنفرانس بنسټ پر صداقت ولاړ نه وو او د لومړۍ ورځې څخه ئې په افغانستان کې د صلحي د ټینګښت عزم او تصمیم نه درلود ځکه نو طالبان بیا را ژوندي او جنگ ته مجبوره سول، څو چې راټول سول، منظم او منسجم سول. دغه لامل چې طالبان څنګه او ولې دوباره جنگ ته وګمارل سول باید په هغه حکومتونو کې وپلټل سي کوم چې بناغلی خليل زاد ئې مهندس وو.

که چیري د بن کنفرانس په رشتیا سره د افغانستان صلحي، ثبات، ترقي او ارامي ته ږمن وای نو د شړل سوو، توراندو او بګیل سوو تنظیمو پر ځای ئې باید د ظاهر شاه په مؤقته مشري سره وطندوسته، ملي او روڼ اندي افغاني کادرونه او شخصیتونه په یوه نوي او ډیموکراتیک حکومت کې سره راټول کړي وای. ظاهر شاه که افغانستان ته لږ کار کړی وو یا ډیر پر دې مسئله اوس بحث نه کوو خو زه دعوا لرم چې د بن د کنفرانس تر ټولو ګډون والو پیژندل سوې، مستقل، ملي او د یوالي سمبول ظاهر شاه وو چې متأسفانه د همدغه خليل زاد په مهارت د سیاسي ډګر څخه و ایستل سو.

اوس بيله شکه چې د افغانستان په جنگ کې پاکستان خپل زهرجن رول لوبوي اما د چا په زور او د چا په پیسو؟. که چیري پاکستان رشتیا هم دومره سرکښه وي چې د ملل متحد، ناتو په تیره بیا د امریکا خبره نه مني او د امریکا پر ضد تروریستان روزي بیا نو امریکا ولې د عراق، لیبیا او افغانستان په شان د ملل متحد د منشور د ۵۱ مادي څخه په استفاده په پاکستان کې دننه عملیات نه کوي او د تروریزم جرري د منځه نه وری؟

زما په اند د افغانستان اوسنی مشکل یا اوسنی ناخوالي ډیره ژوره ریښه لري، د اشخاصو او افرادو تر قدرت او ارادې وتلې خبره ده او زه باور لرم چې د افغانستان اوسنی په وینو رنگ تقدیر، اشخاص او افراد نسي بدلولای ځکه چې د افغانستان معضله مستقیماً د سترو لوبغاړو د پراخو او ژورو ستراتیژیو سره اړیکه لري، تر څو چې د لوبغاړو په ستراتیژیو کې بدلون او اصلاحات رامنځته نسي، انساني نسي سور جنگ به پر مظلومو اولسونو د اور په شان گرم او تحمیل وي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

بلي! که چيري بناغلی زلمی خلیل زاد د ستراتيژيکو بدلونونو سره په پوره صلاحيت باندي افغانستان ته را استول سوی وي او د افغانستان ملي گټو ته په احترام چي صلحه ئي سرداره ده برمن سوی وي بيا نو ډير امکان سته چي اوسنی زره بوگونکی حالت به د افغان مظلوم اوس په گټه تغير وکړي، په دې شرط چي تر هرڅه لومړی بايد په افغانستان کي يو متعهد، سالم او ملي حکومت رامنځته سي او که چيري د روان حالت په شان په دولتي سکتور کي لازم اصلاحات رامنځته نه سي ، ملي ، مترقي، وطندوسته، صلحي او د وطن آبادی ته برمن کادرونه په حکومت کي خای پر خای نسي بيا نو هغه مثل دی چي وايي:

« د ربري ئي را واخستل پر بریت ئي کنښنول ».

يعني که حکومتي قدرت او تغيرات د نن په شان د يوې محدودې حلقي پلاس کي وي چي والی وزير سي وزير والی سي ، وکیل سفير سي سفير والی يا وزير سي، پدې صورت کي به خوریدلي افغانان د ارامي او ثبات په گټه د هيڅ ډول بنيادي بدلون شاهدان و نه اوسي.

دا هم تر لمر روښانه ده چي زلمی خلیل زاد به د تل په شان د امريکائي گټو لپاره امريکائي اهداف تعقيبوي نه د افغانستان.

لنډه دا: تر څو چي د افغان رنځيدلي اولس غوښتنو ته چي په سر کي ئي د سراسري او تل پاتي صلحي تأمين دی احترام و نه سي او په هکله ئي عملي او کونلي گامونه پورته نسي د مهر و تغير او تبديل به جنگ ځپلي افغانستان ته هيڅ کومه گټه ونلري.

اوس د قرابنو څخه داسي ښکاري چي د صلحي د تأمين په هکله لا تر اوسه پوري تصميم ندی نيول سوی او دليل ئي مخکي د مخکي د روسيې د غونډي ردول دي د امريکا لخوا چي د صلحي په نيت رابلل کيږي . امريکا وائي چي د روسانو غونډه صلحه نسي رامنځته کولای. پداسي حال کي چي د ساره جنگ بنسټيز لامل همدغه د امريکا او روسيې اختلافات دي .

زما وړانديز دادی چي روسيه بيله شکه په نظامي لحاظ په سيمه او نړی کي د امريکا سره موازي قدرت دی، وړانديزونه ئي بايد جدي ونيول سي او توافق ورسره وسي . که نه سور جنگ به همداسي گرم وي او په منځ کي به مظلوم اولسونه او مخ پر انکشافه هيوادونه د سونگ د موادو په شان سوځي .

پايله داچي اوبه بايد د سره پاكي سي او تر څو چي د سترو لوبغاړو په جيوپالتيک او جيوستراتيژيکو پلانو کي مثبت تغيرات، اصلاحات او بيا کتنه وه نسي همدغه تراجدي به رواني وي. يعني (همدغه اش به وي او همدغه کاسه).